

Riksdagens svar RSv 54/2020 rd – RP 15/2020 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om vuxenutbildningsförmåner och 15 § i lagen om studiestöd

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om vuxenutbildningsförmåner och 15 § i lagen om studiestöd (RP 15/2020 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet (AjUB 7/2020 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalande:

Riksdagen förutsätter att statsrådet lämnar arbetslivs- och jämställdhetsutskottet en utredning om reformens effekter senast den 31 december 2021.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av lagen om vuxenutbildningsförmåner

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om vuxenutbildningsförmåner (1276/2000) 18 §, sådan den lyder i lag 127/2010,

ändras 4 § 1 mom., 5 §, 5 a § 1 mom. 3 punkten, det inledande stycket i 6 § 1 mom., 12 och 12 a §, 15 c § 1 mom., 16, 17 a och 19 §, 21 b § 1 mom., 23 a § och 31 § 2 mom.,

av dem 5 §, 5 a § 1 mom. 3 punkten, det inledande stycket i 6 § 1 mom. och 17 a § sådana de lyder i lag 127/2010, 12 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 127/2010 och 1104/2016, 12 a § sådan den lyder i lagarna 127/2010 och 501/2013, 15 c § 1 mom. och 21 b § 1 mom. sådana de lyder i lag 521/2018, 16 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 521/2018, 19 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 127/2010, 736/2013 och 1104/2016, 23 a § sådan den lyder i lag 673/2011 och 31 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1104/2016, samt

fogas till 5 a §, sådan den lyder i lag 127/2010, ett nytt 4 mom., till lagen en ny 6 a §, till 13 § ett nytt 2 mom. och till 14 §, sådan den lyder i lag 1104/2016, ett nytt 2 mom. som följer:

Riksdagens svar RSv 54/2020 rd

4 §

Verkställighet

I fråga om vuxenutbildningsstödet ankommer den allmänna planeringen, styrningen och utvecklingen på social- och hälsovårdsministeriet och i fråga om utbildningen på undervisnings- och kulturministeriet.

5 §

Förutsättningar för beviljande av vuxenutbildningsstöd för löntagare

Förutsättningar för beviljande av vuxenutbildningsstöd för löntagare är att

- 1) personen innan stödperioden inleds har minst åtta års tid i arbete enligt 7 §,
- 2) personen innan stödperioden inleds har haft ett anställningsförhållande såsom huvudsyssla i minst ett år hos samma arbetsgivare under en eller flera perioder,
- 3) personen är studieledig enligt lagen om studieledighet (273/1979) eller på motsvarande sätt ledig på grund av utbildning enligt någon annan överenskommelse med arbetsgivaren,
- 4) de studier som avses i 6 § omfattar sammanlagt minst 4 studie- eller kompetenspoäng, och
- 5) de studier som avses i 6 § bedrivs på ett sådant sätt att personen avlägger i genomsnitt minst 4 studie- eller kompetenspoäng per månad eller, om personens inkomster under stödmånaden sjunker med högst 50 procent i jämförelse med den genomsnittliga inkomst som ligger till grund för vuxenutbildningsstödet, bör personen avlägga i genomsnitt minst 2 studie- eller kompetenspoäng per stödmånad.

En löntagare förlorar inte sin rätt till vuxenutbildningsstöd för löntagare, om hans eller hennes anställningsförhållande sägs upp efter det att stödperioden inletts av orsaker som är oberoende av löntagaren.

Om omfattningen av de studier som avses i 6 § har definierats i studieveckor eller timmar eller på något annat sätt, ska omfattningen av studierna och studieprestationerna motsvara vad som i 1 mom. 4 och 5 punkten föreskrivs om studie- eller kompetenspoäng.

5 a §

Förutsättningar för beviljande av vuxenutbildningsstöd för företagare

Förutsättningar för beviljande av vuxenutbildningsstöd för företagare är att

- 3) de studier som avses i 6 § bedrivs på heltid på ett sådant sätt att personen avlägger i genomsnitt minst 3 studie- eller kompetenspoäng per stödmånad, och
-

Om omfattningen av de studier som avses i 6 § har definierats i studieveckor eller timmar eller på något annat sätt, ska omfattningen av studierna och studieprestationerna motsvara vad som i 1 mom. 3 punkten föreskrivs om studie- eller kompetenspoäng.

Riksdagens svar RSv 54/2020 rd

6 §

Utbildning som berättigar till vuxenutbildningsstöd

Vuxenutbildningsstöd kan beviljas den som deltar i

6 a §

Tillräcklig framgång i studierna

Sysselsättningsfonden följer hur studierna framskrider under stödperioden för vuxenutbildningsstödet. Framgången i studierna anses vara tillräcklig, om personens studieprestationer under stödmånaderna uppgår till det antal som anges i 5 § 1 mom. 4 punkten eller 5 a § 1 mom. 3 punkten.

Vuxenutbildningsstödet kan dras in eller ansökan om vuxenutbildningsstöd avslås, om studierna inte har framskridit tillräckligt. Vuxenutbildningsstödet kan dras in retroaktivt, om antalet studieprestationer varit synnerligen litet och det av omständigheterna framgår att personen i praktiken inte ens haft för avsikt att studera.

12 §

Vuxenutbildningsstödet belopp

Vuxenutbildningsstödet för löntagare består av en grunddel och en förtjänstdel. Grunddelen är 27,54 euro per dag. Förtjänstdelen är 42 procent av skillnaden mellan dagslönen och grunddelen. Om lönen per månad är större än 95 gånger grunddelen, är förtjänstdelen 20 procent för den del av dagslönen som överstiger denna gräns. Vuxenutbildningsstödet är högst 90 procent av den dagslön som ligger till grund för stödet, dock minst lika stort som grunddelen. I vuxenutbildningsstöd för företagare betalas endast grunddelen.

Vid omvandling av den per månad beräknade lönen till dagslön eller tvärtom anses månaden omfatta 21,5 arbetsdagar.

Den lön som förtjänstdelen i vuxenutbildningsstödet baserar sig på beräknas utgående från de stabiliserade inkomsterna från ett arbetsavtals-, tjänste- eller annat anställningsförhållande före stödperioden för sammanlagt tolv månader räknat från slutet av den kalendermånad som föregår ansökningsmånaden. När den stabiliserade lönen bestäms beaktas de löneinkomster som har betalats ut under den period som ligger till grund för bestämmande av lönen, även om de har intjänats för arbete som utförts under någon annan period. I övrigt ska i fråga om bestämmande av den lön som utgör grund för förtjänstdelen 6 kap. 4 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa tillämpas.

Den period som avses i 3 mom. kan förlängas genom att en period utan lön förbigås och att en motsvarande period med lön beaktas, om personen har varit minst en månad oavbrutet frånvarande från arbetet och inte fått lön på grund av

- 1) sjukdom, institutionsvård eller rehabilitering,
- 2) värnplikt eller civiltjänstgöring,
- 3) studier,

Riksdagens svar RSV 54/2020 rd

- 4) barnafödelse eller vård av barn som är högst 3 år,
- 5) arbetslöshet,
- 6) någon annan orsak som kan jämföras med dem som avses i 1—5 punkten.

12 a §

Hur inkomster under stödperioden inverkar på beloppet av vuxenutbildningsstödet för löntagare

En lagstadgad förmån, lön eller någon annan arbetsinkomst som betalas ut till löntagaren under stödperioden påverkar beloppet av vuxenutbildningsstödet för löntagare. Härvid beaktas dock inte de pensioner och sociala förmåner som enligt 4 kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa inte ska dras av från arbetslöshetsdagpenningen. Beloppet av vuxenutbildningsstödet beräknas så att vuxenutbildningsstödet och 50 procent av inkomsten per månad sammanlagt får uppgå till det belopp som annars hade kunnat betalas ut som vuxenutbildningsstöd. I fråga om den inkomst som ska beaktas vid jämkning av vuxenutbildningsstödet tillämpas 4 kap. 2 § 5 mom. och 4 § 1 och 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

När en förmån enligt 1 mom. som beräknats per månad omvandlas till en dagsförmån eller tvärtom anses månaden omfatta 21,5 dagar.

Det sammanlagda beloppet av vuxenutbildningsstöd och inkomster under stödmånaden får uppgå till högst det lönebelopp som ligger till grund för vuxenutbildningsstödet, dock vara minst lika stort som det belopp som personen har rätt att få i grunddel.

13 §

Statsborgen för studielån

Folkpensionsanstalten beviljar på ansökan statsborgen för studielån.

14 §

Stödperiodens längd

Vid beräkning av den maximala stödttid som avses i 1 mom. anses en stödmånad omfatta 21,5 dagar. Om personens inkomster under stödmånaden sjunker med högst 50 procent i jämförelse med den genomsnittliga inkomst som ligger till grund för vuxenutbildningsstödet, anses stödmånaden omfatta 10,75 dagar.

Riksdagens svar RSv 54/2020 rd

15 c §

Ansökan om och utbetalning av yrkesexamensstipendium

Yrkesexamensstipendium ska sökas skriftligen hos Sysselsättningsfonden inom ett år efter det att examen har avlagts. Som datum för avläggande av examen anses den dag då sökandens examensbetyg är daterat. Till ansökan ska fogas ett betyg över avlagd yrkesinriktad examen.

16 §

Ansökan om och beviljande av vuxenutbildningsstöd för löntagare

Vuxenutbildningsstöd för löntagare söks skriftligen hos Sysselsättningsfonden (*inledande ansökan*). Utbetalning av vuxenutbildningsstöd för löntagare söks per kalendermånad i efterhand hos Sysselsättningsfonden (*ansökan om utbetalning*).

En inledande ansökan kan lämnas in tidigast fyra månader innan stödperioden börjar. Till ansökan ska fogas meddelande om att sökanden har blivit antagen till utbildning, de uppgifter som avses i 12 § om inkomsterna under den period som föregår stödperioden och utredningar om att förutsättningarna för beviljande av stöd uppfylls. Sysselsättningsfonden avgör på grundval av den inledande ansökan om förutsättningarna för vuxenutbildningsstöd enligt 1, 5 och 6 § uppfylls och beloppet av den lön som enligt 12 § ligger till grund för stödet. På basis av den inledande ansökan meddelas ett beslut för högst 15 kalendermånader.

Vuxenutbildningsstöd beviljas inte retroaktivt för en längre period än sex månader innan ansökan om utbetalning blev anhängig. Till ansökan om utbetalning fogas uppgifter om de i 12 § avsedda inkomsterna under den period som föregår stödperioden och de i 12 a § avsedda inkomsterna under stödperioden.

17 a §

Ansökan om och beviljande av vuxenutbildningsstöd för företagare

Vuxenutbildningsstöd för företagare söks skriftligen hos Sysselsättningsfonden.

Sysselsättningsfonden ska på företagarens begäran innan utbildningen inleds och sedan sökanden har godkänts för utbildningen meddela ett bindande förhandsbeslut om huruvida utbildningen godkänns som en sådan utbildning som enligt 6 § berättigar till vuxenutbildningsstöd och huruvida den tid i arbete som enligt 5 a § utgör en förutsättning för beviljandet av vuxenutbildningsstöd har uppfyllts.

Företagare som har rätt till vuxenutbildningsstöd kan beviljas vuxenutbildningsstöd enligt ansökan, om den beskattning som nämns i 5 a § 1 mom. 4 punkten ännu inte är slutförd. Ett överklagbart beslut meddelas utan särskild ansökan när beskattningen är slutförd.

Riksdagens svar RSv 54/2020 rd

19 §

Betalning av vuxenutbildningsstöd

Vuxenutbildningsstöd betalas för högst fem dagar per kalendervecka. När vuxenutbildningsstöd betalas ut anses en full kalendermånad omfatta 21,5 stöddagar.

Om beloppet av vuxenutbildningsstöd per månad blir mindre än vuxenutbildningsstödet grunddel, betalas stödet inte ut.

Vuxenutbildningsstödet betalas månatligen i efterhand in på ett av stötagaren angivet konto inom Europeiska unionen.

21 b §

Återkrav av vuxenutbildningsstöd i vissa fall

Om en person har fått vuxenutbildningsstöd för samma tid som han eller hon retroaktivt beviljas folkpension, barnförhöjning enligt folkpensionslagen, garantipension, pension på grundval av arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller företagarkerksamhet, avträdelsestöd, dagpenning enligt sjukförsäkringslagen, rehabiliteringspenning enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner, rehabiliteringspenning enligt en i 3 § i lagen om pension för arbetstagare nämnd arbetspensionslag eller rehabiliteringspenning, dagpenning eller olycksfallspension enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar eller lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar, får Sysselsättningsfonden återkräva det vuxenutbildningsstöd som betalats utan grund från den förmån som ska betalas retroaktivt.

23 a §

Nytt avgörande av ett ärende med anledning av beviljad annan förmån

Om den som får vuxenutbildningsstöd, efter det att beslutet har meddelats, retroaktivt har beviljats en förmån som enligt 11 § eller 12 a § 3 mom. ska beaktas, kan Sysselsättningsfonden utan undanröjande av beslutet eller samtycke av part avgöra ärendet på nytt.

31 §

Höjning av förmån

Det belopp som i 12 § 1 mom. anges för grunddelen motsvarar det poängtal för folkpensionsindex som i januari 2019 utbetald folkpension har beräknats enligt.

Denna lag träder i kraft den 20 . Vad som i denna lag föreskrivs om formeln för beräkning av vuxenutbildningsstöd, kravet på studieprestationer, stödperiodens längd och formulä-

Riksdagens svar RSV 54/2020 rd

ret för ansökan tillämpas från och med den 1 augusti 2020 på den som ansöker om vuxenutbildningsstöd för nya studier. Vuxenutbildningsstöd som beviljats enligt den lagstiftning som gällde vid ikraftträdandet av denna lag beviljas högst till utgången av juli 2024.

Lag

om ändring av 15 § i lagen om studiestöd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om studiestöd (65/1994) 15 § 1 och 3 mom., sådana de lyder, 15 § 1 mom. i lag 4/2017 och 15 § 3 mom. i lag 1169/2018, som följer:

15 §

Statsborgen för studielån

Statsborgen för studielån beviljas studerande som får studiepenning enligt denna lag eller vuxenutbildningsstöd enligt lagen om vuxenutbildningsförmåner.

Högskolestuderande som får studiepenning beviljas statsborgen för studielån utan särskild ansökan.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors 29.5.2020

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare